

Ewoud van de Wetering en collega Gabriël Wolters tijdens de Nationale Sport Vakbeurs.

Ewoud van de Wetering: 'Chemievrij onderhoud is de enige weg vooruit'

Chemievrij onderhoud van sportvelden is volgens Ewoud van de Wetering de enige logische richting. Hij heeft jarenlang geprobeerd dit binnen de branchevereniging BSNC gemeengoed te maken, maar stapt nu teleurgesteld uit de BSNC om zijn missie vrijuit te kunnen voortzetten. Met zijn bedrijf AlgaVelan ontwikkelt hij biologische producten die sportvelden schoon houden zonder chemische middelen.

Auteur: Wijnand Meijboom

De producten van AlgaVelan worden inmiddels op steeds meer sportvelden, golfbanen en openbare ruimten toegepast. Gemeenten, fieldmanagers en onderhoudsbedrijven maken gebruik van zijn biologische middelen, waarmee ze velden schoon houden zonder schadelijke stoffen. 'Het draait om biologie', zegt Van

de Wetering. 'Onze middelen doden niks maar ruimen wel op. Daardoor voorkom je problemen in plaats van ze achteraf te bestrijden. We doen dat samen met fieldmanagers. Zij zien dat de velden schoner blijven en minder glad worden. We hebben niks afgepakt, we hebben iets beters neergezet.'

Waar hebben we mee te maken?

1 Europese Natuurwet, Kaderrichtlijn water.

O.a.

- De **bescherming** van alle water: rivieren, meren, kustwateren en grondwater
- De **vermindering en beperking van verontreiniging**, ongeacht de bron (landbouw, industriële activiteiten, stedelijke gebieden, enzovoort).

2 De Nederlandse Wet milieubeheer

-Een ieder neemt voldoende zorg voor het milieu in acht.

-De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat **een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor het milieu kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten.....**

3 Best Beschikbare Technieken

Het begrip **Beste Beschikbare Technieken (BBT)** staat voor de meest doeltreffende methoden die technisch en economisch haalbaar zijn, om emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu van een bedrijf te voorkomen.

De bestaande wetgeving, gepresenteerd door de BSNC en de Unie van waterschappen in 2024.

Biologie 2025

Naam	Productsoort	Omschrijving	Gevarentekens op het etiket	Werkzame stoffen Mengsels	Gevaren- aanduiding op het etiket m.b.t. het milieu
M05 Sport	Biostimulant	Micro-organismen die natuurlijke processen stimuleren.	Geen	Micro-organismen	Geen
BO2 Grass	Biostimulant	Micro-organismen die natuurlijke processen stimuleren.	Geen	Micro-organismen	Geen

De middelen in de Handreiking Zorgplicht milieu kunstgrasvelden 2025

Naam	Productsoort	Omschrijving	Gevarentekens op het etiket	Werkzame stoffen Mengsels	Gevaren- aanduiding op het etiket m.b.t. het milieu
Acticide Bac 50 M	Biocide Toelatingsnr. 14103 N	Quarternaire ammoniumverbindingen, chloriden.		Alkyl (C12-16) dimethylbenzylammonium-chloride	P273 - Voorkom lozing in het milieu H400 - Zeer giftig voor in het water levende organismen.
KG Clean	Detergent	Synthetische zeep met enzymen.		PPG-2 methyl ether Tridecanol, branched, ethoxylated(>5-10 EO)Amines, N-C12-C14(even numbered)-alkyltrimethylenedi-, reaction products with chloreacetic acid	H412 - Schadelijk voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

Van de Wetering was acht jaar lid van de BSNC, de branchevereniging voor sport- en cultuurtechniek. Maar onlangs besloot hij eruit te stappen. Zijn beweegredenen legt hij uit in de bij dit artikel afgedrukte ingezonden brief. Hij probeerde jarenlang van binnenuit verandering te brengen. 'Ik heb alles geprobeerd: overleggen, meedenken, praktijkvoorbeelden laten zien. Maar als het erop aankomt, draait het altijd weer terug naar chemie. Dat is frustrerend. Dan denk je: waar doen we het voor?'

'De sportsector loopt gewoon achter'

Sterke lobby

Door een in zijn ogen sterke lobby binnen de BSNC is kritiek op het zorgdocument niet welkom en daarom kiest hij ervoor om zijn lidmaatschap op te zeggen, zodat hij vrijuit zijn mening kan geven. 'Ik moet ook opkomen voor al die gemeenten die het wel netjes doen. En voor aannemers die valse concurrentie krijgen van partijen die het niet zo nauw nemen met de regels. Een groot deel van de sector kan prima zonder, maar het andere deel denkt deze chemie niet te kunnen missen. Het kan niet allebei waar zijn.'

'Maar als het erop aankomt, draait het altijd weer terug naar chemie. Dat is frustrerend. Dan denk je: waar doen we het voor?'

'Veel mensen denken dat chemievrij onderhoud duurder is, maar dat is gewoon niet waar. We hebben door het hele land handenvol voorbeelden met *best practices*. Van de grootste gemeenten, toonaangevende aannemers en sportparkbouwers, van de kleinste tennisclub tot de grootste stadions en ook golfbanen. Niemand heeft heimwee naar hoe het vroe-

ger ging. Dat zegt genoeg.' Volgens Van de Wetering is het vooral een kwestie van kennis en durf. 'Veel beheerders zijn bang om over te stappen. Ze willen eerst bewijs zien. Nou, dat bewijs is er. Alleen moet je wel even anders leren kijken. Het vraagt een holistische aanpak, je moet naar het hele onderhoudssysteem kijken: onze middelen en de rest van het onderhoud moeten elkaar aanvullen.'

De missie van Van de Wetering is duidelijk: beter onderhoud zonder chemische middelen. Toch merkt hij dat de sector niet vanzelf meebeweegt. 'De sportsector loopt gewoon achter', zegt hij. 'In de kunstgrassector hoor je nog steeds: 'een beetje zeep of chloor kan toch wel of azijnzuur?' Nee dus. Dat is slecht voor het bodem- en oppervlaktewater, voor de insectenpopulatie en soms ook voor de medewerkers die er dagelijks mee werken.' Hij ziet het ook als een handhavingsskwestie. Met de nieuwe Omgevingswet, waar waterkwaliteit nadrukkelijker in staat, moet dat beter geregeld worden. Hij pleit voor eenvoud. 'Kijk wat er wordt ingekocht, kijk wat er wordt gebruikt. Dan weet je alles. De techniek is er, de biologie werkt, alleen de controle ontbreekt.'

Ingezonden brief Ewoud van de Wetering

'Waarom ik afscheid neem van de BSNC'

In 2017 was de Green Deal een noodzakelijk thema. Het onderhoud van sportvelden en het gebruik van schadelijke middelen konden simpelweg niet langer zo doorgaan. De kritiek op de impact van middelen op flora en fauna groeide. In datzelfde jaar werd AlgaVelan lid van de BSNC. Vanuit onze achtergrond bij HortiPro – expert in biologische gewasbescherming – brachten wij kennis en ervaring mee. Daarom waren we bij de BSNC welkom.

Ik werd gevraagd deel te nemen aan de werkgroep Green Deal. Naast andere partijen zaten als producenten van middelen ook Bayer en ICL nog aan tafel, maar zij stapten later uit. Bleven wij over. De werkgroep kwam regelmatig bijeen en ik had er vertrouwen in. Soms vonden leden dat we te hard gingen, maar ik benadrukte dat de Green Deal vooral betekende dat de sportsector nog twee jaar iets mocht doen wat elders al lang verboden was.

Met AlgaVelan deden we veel praktijkonderzoek, en onze resultaten werden steeds beter. Schone kunstgrasvelden. We losten problemen op die met schadelijke chemie nog nooit waren verholpen. Toch was er in de markt weerstand: Sommigen zagen ons als bedreiging. Daarnaast waren er misleidende claims van andere leveranciers, variërend van 'biologisch afbreekbaar, dus geen probleem' tot 'het heeft een toelating, dus het is veilig'. In de praktijk zagen we bizarre situaties, zoals chloorverbindingen die via de berekening tientallen meters de lucht ingingen. Gelukkig is dat inmiddels vrijwel verdwenen.

De situatie in Leeuwarden was een kantelpunt. Daar besloot men te stoppen met waterstofperoxide, maar op advies van de leverancier werd niet gekozen voor onze biologische aanpak, maar voor Bio-Guard – een middel met toelating, maar op basis van quaternaire ammonium- en chloorverbindingen. Ik heb de betrokkenen gewaarschuwd voor de risico's voor milieu, sporters en arbo. Dat viel niet goed: we waren niet meer welkom, maar het waterschap was blij met onze info en nam maatregelen. Inmiddels is Bio-Guard van de markt.

Omdat Leeuwarden een klacht indiende, moest ik mijn handelen toelichten bij de BSNC. Na mijn uitleg was duidelijk dat onze argumenten valide waren. Er volgde een voorstel: óf alleen doorgaan en wantoestanden blijven aankaarten, óf samen optrekken met de BSNC – langzamer, maar we zouden verder komen dan alleen. Ik koos voor samenwerking en werd vervolgens gevraagd om de BSNC te vertegenwoordigen in de werkgroep Milieuvriendelijk Beheer, met o.a. het ministerie zelf als deelnemer. Jarenlang heb ik pro deo vergaderd, stukken uitgewerkt, kilometers gemaakt en bijgedragen aan duidelijke stappen vooruit. Vorig jaar presenteerde ik namens de BSNC, samen met een jurist van de Unie van Waterschappen, een glashelder overzicht van middelen, risico's en wetgeving. Dossier afgerond, zou je denken.

Maar in februari verscheen de 'Handreiking Zorgplicht milieu kunstgrasvelden' op het congres op Papendal. Een goed document, behalve hoofdstuk 7: biociden, schoonmaak- en reinigingsmiddelen. Plots waren we weer terug bij de middelen uit 2017. Op mijn vraag waar deze middelen volgens de opstellers naartoe gaan, was het antwoord: naar het riool. Pardon??? Na acht jaar overleg waren we weer terug bij af. Ik heb de betrokkenen daarop gewezen (per mail) en ook de tegenstelling met onze eigen BSNC-presentatie van vorig jaar benadrukt, maar zonder resultaat. Mijn kritiek werd als lastig gezien en men vond dat ik de BSNC als lid niet in diskrediet mocht brengen. Dan houdt het op. Ik moet vrijuit kunnen spreken. Na acht jaar staan we weer waar we begonnen – en dat is een gebroken belofte.

Ik heb lang gedacht dat ik van binnenuit iets kon veranderen. Maar op een gegeven moment moet je eerlijk zijn: het systeem wil niet. Dan ga ik liever buiten de vereniging verder, want ik weet dat dit de juiste weg is. Chemievrij onderhoud is geen idealisme. Het is pure noodzaak. We zien nu al dat drinkwaterbedrijven waarschuwen dat ze straks misschien geen schoon water meer kunnen leveren. West-Brabant garandeert de levering al niet meer. Dan weet je genoeg. Ik ben strijdbaar, altijd geweest. Als mensen het met eigen ogen zien, zijn ze overtuigd. En dat gebeurt steeds vaker. Ik geloof dat de sector uiteindelijk wel moet volgen. Ze zeggen wel eens dat ik vecht tegen de bierkaai. Nou, dat zal best. Maar iemand moet het doen. En zolang er nog bakken chemie op kunstgrasvelden wordt gebruikt, blijf ik strijden. Ik ben ook gewoon burger van dit land en vader van twee kinderen.

En wat ga jij doen? Ga je door met chemie of ga je het anders doen? Want het kan veel beter.

Vriendelijke groeten,
Ewoud van de Wetering, directie AlgaVelan

